

zaaknummer 2012T740(5)

15 december 2014

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. M.J. de Witte, advocaat te Amersfoort,

tegen:

(wijlen) [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tot zijn uittreden op [datum], lid van de Congregatie van de Priesters
van het Heilig Hart van Jezus.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 23 juni 2014. Op 6 augustus 2014 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van mr. R.P. Baetens, advocaat te Tilburg.

Op 23 oktober 2014 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn zoon, de heer [naam], en de heer [naam], arts. Klager heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. De Witte, voornoemd.

Namens aangeklaagde zijn verschenen de heer [naam], plaatsvervangend overste van de Congregatie van de Priesters van het Heilig Hart van Jezus, en mr. Baetens, voornoemd.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Toen klager zes jaar was, is hij op [instelling] te [plaats] geplaatst. Hij heeft daar verbleven totdat hij op twaalfjarige leeftijd bij een pleeggezin werd geplaatst. Broeder [naam 1] had ervoor gezorgd, dat klager bij een tante van broeder [naam 1] kon wonen. Klager is daar gebleven totdat een pleegbroer zelfmoord pleegde. Klager kon daar nadien niet langer blijven en kreeg een lijst met namen van internaten waaruit hij kon kiezen. Klager kende geen van de daar genoemde internaten, behalve [instelling]. Hij heeft toen [instelling] opgegeven.

Klager is vervolgens op vijftienjarige leeftijd weer op [instelling] geplaatst. Hij is daar toen tot zijn achttiende gebleven.

Aangeklaagde was een grote en zeer gewelddadige man. In het klaagschrift heeft klager gesteld dat aangeklaagde het seksueel misbruik vaak samen pleegde met broeder [naam 2]. Klager is bij nader inzien tot de conclusie gekomen dat aangeklaagde vooral samen met broeder [naam 2] seksueel misbruik pleegde.

Aangeklaagde had niet één, maar een stuk of vier à vijf ‘meisjes’, zoals broeder [naam 2].

De eerste jaren had aangeklaagde samen met [naam 3] op de slaapzaal gezeten, later zat aangeklaagde samen met broeder [naam 2] op de slaapzaal.

Toen klager in 2012 voor de Klachtencommissie moest verschijnen had hij aangeklaagde nog niet voor ogen. Dit gebeurde pas nadat de voorzitter de naam van aangeklaagde noemde. Hierdoor is klager weer dingen gaan reconstrueren en beseftte hij dat de eerste jaren broeder [naam 3] samen met aangeklaagde seksueel misbruik pleegde. Later deed aangeklaagde dat met broeder [naam 2].

Het seksueel misbruik door aangeklaagde vond plaats in het voorportaal dat leidde naar de toiletten. Dit voorportaal grensde aan de slaapruijnte. De slaapruijnte werd op slot gedaan en klager moest zich ontkleden. Vervolgens ging klager in zijn blootje het voorportaal in. Ook die deur werd op slot gedaan. In het voorportaal waren dan ook de broeders, waaronder aangeklaagde. Klager kon geen kant op. Hij probeerde zich wel te verzetten, maar dat had geen zin. Als klager de broeders niet wilde pijpen kreeg hij er van langs. Klager lag vaak in de foetushouding op de grond. De broeders urineerden dan op hem, ze trokken zich op hem af en ontlastten zich over hem heen. Als klager zich verzette vloog alles overal heen tegen de muren. Als de broeders klaar waren met hem, werd hij naar buiten gebracht en gewassen. Ze moesten ook steeds het voorportaal weer schoonmaken. Die ruimte was helemaal betegeld.

2.2. Klager heeft bijzonder veel fysiek geweld moeten ondergaan op [instelling]. Het seksueel misbruik was maar een klein onderdeel van wat klager allemaal heeft meegemaakt op [instelling]. Het fysieke geweld was vele malen erger.

Door alle stress die het verblijf in [instelling] met zich bracht, had klager veel last van eczeem. Klager zat hele dagen vastgebonden op een stoel. Als hij zich bewoog viel zijn huid eraf. Hierdoor heeft klager veel van school moeten missen.

Door het fysieke geweld zijn de eerste vijf wervels in de onderrug van klager onherstelbaar beschadigd.

De gevolgen van de fysieke mishandeling en het seksueel misbruik voor het leven van klager zijn enorm. Klager kon als jongvolwassene niet met geld omgaan, hij was agressief, had seksuele problemen en vertrouwde niemand. Klager voelde zich angstig, verdrietig en eenzaam. Tevens had hij verlatingsangst en veel last van nachtmerries. Klager wilde dood omdat hij zich niet meer veilig voelde.

Door de toegenomen media-aandacht rondom het seksueel misbruik is de gezondheid van klager achteruit gegaan. De opgekomen herinneringen hebben weer tot stress en nachtmerries geleid.

2.3. Klager wil erkenning van hetgeen hem in zijn jonge jaren is aangedaan en een gegrondverklaring van de klacht, zodat hij zijn recht op schadevergoeding te gelde kan maken.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. Mr. Baetens betoogt dat klager in zijn klaagschrift uit 2012 een zelfde feitencomplex verwoordt, maar dat daarin andere broeders figureren. De klachten tegen twee andere broeders zijn al gegrond verklaard. Nu

klager wederom een zelfde feitencomplex beschrijft met andere aangeklaagden, kan niet met overtuiging worden vastgesteld of de verweten feiten hebben plaatsgevonden en zo ja, door wie. Mr. Baetens voert verder aan dat het steunbewijs in de zaak met klachtnummer 2011T309(1) van een heel andere orde is en derhalve niet tot steunbewijs van de onderhavige klacht kan dienen.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. De Klachtencommissie stelt voorop dat zij er geen twijfel aan heeft dat klager fysiek is mishandeld en dat hij seksueel is misbruikt en dat hij daar tot op de dag van vandaag de gevolgen van ondervindt. De klachtencommissie sluit ook niet uit dat klager is verkracht. In deze procedure moet zij echter adviseren of aannemelijk is geworden dat aangeklaagde klager heeft misbruikt op de door klager aangegeven wijze.

De klachtencommissie ziet geen aanknopingspunten op grond waarvan zij de door klager geschilderde groepsverkrachting en het aandeel daarin van aangeklaagde aannemelijk kan achten.

Zij acht zich niet in staat om de duur en ernst van het misbruik nader te omschrijven, mede door het feit dat klager zich voornamelijk uitlaat in algemene bewoordingen als 'het zijn allemaal 'neukers en verkrachters' en het feit dat klager heftig geëmotioneerd wordt als hij het geweld beschrijft waaronder hij heeft geleden tijdens zijn verblijf op [instelling]. Klager schaarst het seksueel misbruik onder het geweld, omdat dat in zijn ogen met elkaar samenging. De Klachtencommissie gaat er niet van uit dat klager bewust een niet verifieerbaar en niet aannemelijk feitenrelaas aanvoert, maar zij kan zich niet aan de indruk onttrekken dat, wellicht als gevolg van alles wat klager is overkomen, het voor klager niet meer mogelijk is om met enige mate van duidelijkheid aan te geven wie hem in welke periode op welke wijze heeft misbruikt.

4.4. Op grond van hetgeen klager in deze zaak heeft aangevoerd kan de Klachtencommissie niet tot de conclusie komen dat het aannemelijk is dat aangeklaagde klager op de door klager gestelde wijze seksueel heeft misbruikt.

4.5. Gelet op bovenstaande overwegingen kan de Klachtencommissie niet anders dan de Overste adviseren de klacht niet gegrond te verklaren.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van de Priesters van het Heilig Hart van Jezus de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 15 december 2014 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, drs. L. Erftemeyer en W.M. Veltman-Breddels, leden, bijgestaan door mr. M. Braspenning-Groeneveld, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.